

Haberler > Yazarlar > Cengiz SEMERCİOĞLU > Türk sineması küresel oyuncu olacak

Cengiz Semercioğlu

Türk sineması küresel oyuncu olacak

20 Ocak 2019

Yazdır Yazı Tipi

AK Parti Hatay Milletvekili Hüseyin Yayman, perşembe gecesini Meclis'ten geçen yeni sinema yasasında en çok emeği olan isimlerden... Geçen dönem Kültür Bakanlığı yardımcılığı yapan, 28 yıl sonra gerçekleşen Kültür Şurası'nın mimarı olan Yayman'la Meclis'te buluştuk ve sıcak sıcakına yeni sinema yasasını konuştuk.

◇ **Sinema yasası sizin de aralarında olduğunuz vekillerin imzasıyla Meclis'e sunuldu ve kabul edildi. Bu yasayla ilgili Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı olduğunuz dönemde de çalışmalarınız oldu. Aslında yasa üzerine uzun süredir çalışılıyor değil mi?**

- Bu yasa teklifi Ertuğrul Günay, Ömer Çelik, Mahir Ünal, Nabi Avcı ve Numan Kurtulmuş dönemlerinden bu yana konuşulup tartışılıyor.

Yapımcılar, oyuncular, sivil toplum kuruluşları ve sektörün tüm bileşenleriyle görüşmeler yapıldı.

Özellikle son belirlenen bu yasa Türk sinemasının 91. yılında da dünyada hak ettiği yeri almasını

Ortak akılla son halini alan bu yasa Türk sinemasının 21. yüzyılda dünyada hak ettiği yeri almasını sağlayacaktır.

◊ **Sivil Toplum Kuruluşları ile görüşülüp hazırlanmasına rağmen yasada tartışılan maddeler var. Biri de “Komisyonun uygun görmediği film, ticari dolaşıma giremez” maddesi. Bunun sansür olduğu söyleniyor...**

- Bu zaten kanunda vardı. Yasa teklifinde de “Değerlendirme ve sınıflandırma sonucunda uygun bulunmayan filmler ticari dolaşıma giremez ve gösterilmez hükmü, mevcut kanunun 7’nci maddesinde yer almakta olup herhangi bir değişiklik yapılmamıştır” diye belirtildi.

Tabii bu madde, film yasaklanıyor demek değil. Yapımcı dava yoluna gidebilir, “Sinema Kurulu benim filmimin gösterilmesini yasakladı, ben mahkemeye gidiyorum” diyebilir.

◊ **Sinema Kurulu geçmişten günümüze kaç filmin gösterime girmesini yasaklandı?**

- Bu maddeye rağmen 2014-2019 yılları arasında 5 bin 651 film arasından sadece 3 film yasaklanmış. Bunlar da pornografi, şiddet ve ırkçılık içeren yapımlar. Sansür kötüdür.

Sansür geçmiş yıllarda kalan bir düzenlemedir. Eski Türkiye’nin bir hastalığıdır.

Bu madde üzerinden sansür geliyor denemez. Bu madde sadece kamu düzenini, toplumun huzurunu, ruh sağlığı, aile ve çocuklarımızı koruma altına almak için var.

◊ **Belki de insanlar hâlâ 80 darbe dönemi sonrası oluşturulan Sansür Kurulu’nu hatırladıkları için bu maddeye bu kadar tepki gösterdi.**

- Sansür eski Türkiye’nin eski hayaletidir, bu hayaletten kurtulmak lazım. Biz sansürcü zihniyete karşıyız. Basit bir soru soralım. Sansür olsa Türk sineması bu kadar gelişir mi? Türk dizileri dünyada Amerikan yapımlarından sonra en çok talep gören diziler.

◊ **Türk dizileri neden talep görüyor?**

- Çünkü Türkiye’nin bir hikayesi var. Türkiye, dinlerin, dillerin, uygarlıkların beşiği bir coğrafya. Anadolu’nun her yerinde bir hikaye, bir efsane, bir masal, bir öykü var.

Anadolu dünyanın en büyük açık hava müzesi ve medeniyetler bahçesidir. Bu kadar çok hikaye olunca bu sinemaya, dizilere, edebiyata da yansıyor. Diziler ve sinema Türkiye’nin ‘soft power’ıdır (yumuşak gücü). Kültürel diplomasinin en önemli unsurudur.

Türkiye, dünyanın en gelişmiş ülkelerinden biri olacaksa bu sadece ekonomi alanında değil sinemada da olacak.

Sinema yasasının

mısır kola parantezine alınmasına karşıyız

◇ Bu yasa, mısır kavgası diye özetlenen yapımcı-salon işletmecisi krizini çözecek mi?

- Bunu zaman gösterecek. Tarafların iyi niyetinin olduğu muhakkak. Sinema yasasının mısır kola parantezine alınmasına karşıyız kesinlikle. Burada bir toplumun geleceği var.

◇ “Cem Yılmaz yoksa yeni Cem Yılmaz’lar yaratırız” iyi niyetli bir yaklaşım mı?

- Ben bu topa girmeyeyim. (Gülüyor) Ama çok kısa şunu söyleyeyim, o açıklamayı doğru bulmuyorum. Amacımız sanatı ve sanatçıyı desteklemek. Biz bağcıyı dövmek değil üzüm yemek istiyoruz. Biz her zaman kamusal yararı savunuyoruz. Film gösterim konusunda da “hayır sinema işletmecilerin dediği olsun” ya da “hayır yapımcıların dediği olsun” diyemeyiz. Yapımcılar ve sinema işletmecileri bir araya gelsin. Hangi filmlerde promosyon yapılacak, hangilerinde yapılmayacak karar versin. Rızaya dayalı bir ilişki olmasını istiyoruz.

◇ Taraf olmak ve yönlendirici olmak gibi bir derdiniz yok mu?

- Biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak sanattan yana tarafız. Türkiye’den yana tarafız. Asla yapımcılar ve işletmeciler arasında taraf olmayız. Biz milletten yana tarafız.

◇ Bu yasanın halkı en çok ilgilendiren yanı reklam sürelerinin 10 dakikaya indirilmesi oldu.

- Reklam süreleri için teklif edilen süre 10 dakika. 5 dakika da fragman var. Geçmişte bu çok konuşulan bir husustu. Bir filme gittiğiniz zaman bazen 30 dakika bazen 40 dakika reklam izliyorsunuz. Bu izleyiciyi sinemadan soğutan bir durum. Şimdi bu yeniden düzenlendi.

Bu yasa, sinemayı esas aktör haline getirecek

◇ Yeni yasa ile birlikte hükümetin sinema sektörüne desteği artıyor mu?

- Evet, sinema sektörüne destek artıyor. 1990-2002 döneminde sektöre aktarılan toplam destek 5.4 milyon dolar iken 2002-2018 döneminde artarak 217.7 milyon dolar oldu.

2002’de vizyona giren yerli film sayısı 9 iken, 2018’de 180 olmuş. Bu muhteşem bir gelişme. İşte bu yasa ile Yeşilçam’ı küresel bir oyuncu haline getireceğiz.

◇ Bu yasa ile birlikte temelde neyi amaçlıyorsunuz?

- Bu yasanın 4 amacı var. Birincisi sürdürülebilir bir sinema sektörü yaratmak. İkincisi Türk sinemasının küresel rekabet gücünü artırmak, üçüncüsü Türkiye’nin Hollywood ve Bollywood gibi bir film merkezi haline gelmesi. Türkiye bir açık hava müzesiyse, dünyanın açık sinema platosuna da dönüşebilir.

Son olarak da film turizminin desteklemek. Bu yasa, kısaca sinema sektörünü esas aktör haline getiriyor.

◇ Yeni kurullar uzmanlaşma getiriyor. Belgesel yapımları belgeselciler, uzun metraj filmleri

sinemacılar mı değerlendirecek?

- 4 farklı kategoriden 8 kişiden oluşan bir kurul kuralım diyoruz. Sanat ve kültür dünyasından 7 kişi var. Bunların 3'ü bakanlık tarafından görevlendiriliyor. 4 kişi sektörden, 1 kişi de bakanlık temsilcisi.

◇ Destekleme kurulları, TBMM Genel Kurulu'nda neden değişti?

- Biz daima söylüyoruz, biz işlerimizi ortak akılla, istişareyle yaparız. Sektör ve tüm paydaşlarla her an temas halindeyiz. Türk sinemasını daha ileri bir yere taşımak için TBMM ve partimiz bu kararı aldı. Hayırlı olsun.

Biz Türkiye'nin kültür sanat anlamında ileri gitmesini istiyoruz, geri değil. İleriye dönük bir düzenlenme yapmak gayemiz var. Sanat, özgür ortamda büyür.

Türkiye'yi geri götürecek sansür gibi sinema sektöründe üretkenliği engelleyecek bir düzenlemeye neden müsaade edelim? Biz sinemaya daha fazla ekonomik destek getirmek istiyoruz.

Daha kreatif işlerin yapılması lazım

◇ AK Parti hükümetinin sanata bakışı nasıl?

- Bizim kültür ve sanata bakışımızı size bir anekdotla anlatayım. İngiltere Kraliçesi bir gün danışmanlarına, "İngiltere nedir" diye soruyor. Biri kraliçenin gözüne girmek için "İngiltere üzerinde güneş batmayan bir imparatorluk" diye cevap veriyor.

Kraliçe "hayır" diyor. Diğeri "İngiltere yenilmez güçtür" diyor. Kraliçe bu cevabı da beğenmiyor. İngiltere dünyanın hakimidir deniliyor. Soru cevap ilerliyor. Hiç kimse cevabı veremiyor. En sonunda Kraliçe, "İngiltere Shakespeare'dir" yanıtını veriyor. Bizim hükümet olarak sanata bakışımız budur. Türkiye Mevlana'dır, Yunus Emre'dir, Yahya Kemal'dir. Türkiye, Mehmet Akif Ersoy'dur, Nazım Hikmet'tir, Necip Fazıl Kısakürek'tir. İsmet Özel'dir... Sanat, bizim gibi toplumlarda insanları bir arada tutan bir tutkaldır, harçtır.

◇ Nasıl bir tutkaldır?

- Katıldığım bazı toplantılarda "Galatasaray'ı sevenler el kaldırsın" derim. Salondaki Galatarasayılılar el kaldırır. Daha sonra aynısını sırayla Fenerbahçe, Beşiktaş ve Trabzonspor için de sorarım.

En sonunda "Neşet Ertaş'ı, Aşık Veysel'i, Adile Naşit'i, Kemal Sunal'ı, Münir Özkul'u, Türkan Şoray'ı sevenler el kaldırsın" dediğim zaman salonun yüzde 98'i el kaldırır.

◇ Buradan nereye varacaksınız?

- Sanat, gerçekten hayattır. Bir toplumu ayakta tutan en önemli unsurlardan biridir. Bizim ekonomimiz çok büyüyebilir, yollar yapabiliriz ama kültür alanında dünya çapında sinemacılarımız, oyuncularımız, yazarlarımız ve müzisyenlerimiz olmadığı zaman eksik olur. Bu topraklar, bereketli topraklardır.

◇ Yerel seçimler yaklaşırken AK Partili belediyelerin bugüne kadar yaptıkları kültür sanat faaliyetlerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

- Evet, ama yetmez diyorum. Belediyelerde çok büyük imkanlar var, daha kreatif işlerin yapılması lazım. Belediyelerin kültür sanat çalışmalarına 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi ile birlikte ara verildi.

Bazı belediyelerde çok güzel işler oluyor

Bazı sanatçıların da çok güzel işler yapıyor.

Bazılarında ise amatör işler oluyor. Zamanla kültür ve sanatın değeri daha iyi anlaşılacak. Eğer Türkiye’de sanat geliyecekse, bu merkezi idare ve yerel yönetimler işbirliğini gerektiriyor.

Adana’daki film festivaline, Adanalıların sahip çıkması lazım. Malatya Film Festivali sadece Sinema Müdürlüğü’nü çalışmasıyla olacak iş değil.

Merkezi idare desteleyecek, yerel yönetimler de sahip çıkacak.

Sanata sözde değil özde değer veren hükümetiz

◇ Yeni Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Ersoy’un çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?

- Başarılı buluyorum. Turizm sektöründen gelen bir isim olması önemli bir avantaj. Sürekli sahada olmasını ve sektörle beraber çalışmasını önemli buluyorum. Biz hükümet olarak sanata sözde değil özde değer veriyoruz. 28 yıl sonra ilk defa kültür şûrasını yaptık. Kültür Şurası Mahir Ünal bey ile bizim projemizdi. Nabi Avcı Hocam’la yapmak kısmet oldu. Gerçekten gurur duyuyorum. Turizm şûrası da Numan Kurtulmuş Hocam’la 15 yıl sonra yaptık. Bunlar tarihe not düşen önemli çalışmalardır. Çok şükür benim bakan yardımcılığım dönemine nasip oldu.

Sanatçı partizan gibi davranmamalı

◇ Son yıllardaki sanat camiasında yaşanan kutuplaşma ile ilgili ne diyebilirsiniz? Sanat, birleştirici bir şey değil mi?

- Evet, sanat birleştiricidir. Sanatın birleştirici gücüne yürekten inanıyorum. Sanatçı tüm toplumun malıdır.

Sanatçı partizan olmaz. Olmamalı. Tabiki sanatçının bir partisi olabilir ama bir partizanmış gibi hareket edemez. Hepimiz hukuka, demokrasiye ve hürriyetlere saygılı olmak zorundayız.

◇ Fazıl Say, yıllarca hükümete muhalif oldu, görüşlerini de açıkça dile getirdi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın Say’a taziye telefonu açması hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Fazıl Say, dünya çapında bir sanatçıdır. Cumhurbaşkanımızın onunla görüşmesini çok olumlu buluyorum. Cumhurbaşkanımızın taziye için Fazıl Say’ı araması, Recep Tayyip Erdoğan farkıdır.

Erdoğan, ezber bozan ve insanları ters köşeye yatıran bir lider. Geçmişte Ahmet Kaya ile olan muhabbeti, Orhan Gencebay ile İbrahim Tatlıses’le olan hukukuna baktığımızda da bunu görüyoruz.

◇ Sizin için sanatçının muhalif olması sorun değil mi?

- Türkiye, demokratik bir ülke. Sanatçı, muhalif olabilir, bunda hiçbir sorun yok. Problem, siyasi rekabetten siyasi düşmanlığa dönüştüğü zaman başlıyor. Hiçbir sanatçımızın böyle davranmasını doğru bulmuyorum. Sanatçı toplumu bir arada tutan ortak değerdir. Muhalif olmak başka, hasım olmak başkadır. Türkiye dünyanın 10 büyük ülkesinden biri olacaksa, bunun kültür sanat alanında da olması gerekiyor.

Siyaseti seviyorum

◇ 7 Haziran 2015 Genel Secimleri’nde milletvekili oldunuz. Ancak 1 Kasım’daki erken

seçimlerde yeniden aday olmadınız. Şimdi yeniden Meclis'tesiniz, neler söyleyeceksiniz?

- 7 Haziran seçimlerinde kısa dönem mecliste oldum. (Gülüyor). Bunlar nasip iŐi. Ben bir Şey olmak için, bir Şey yapmak için siyasete girdim. Seçimden sonra Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın takdirleriyle Kültür ve Turizm Bakan Yardımcılığı görevine getirildim.

Mahir nal, Nabi Avcı ve Numan Kurtulmuş Bakanımlla alıŐtı. Benim için çok öğretici oldu, iyi ki de yapmışım. Ben kültür sanatı seviyorum. Müzeler, kütüphaneler en çok mutlu olduğum yerler.

◊ Milletvekili adayı olmadan önce Vatan gazetesinde yazıyordunuz, 7 Haziran 2015 seçimleri öncesinde bıraktınız...

- Evet, aday olduğumda hem siyaset hem yazarlık yapmayı doğru bulmadığım için gazeteyi bıraktım.

◊ Ekranlarda aranan ve izlenen bir yorumcuydunuz. Şimdi geriye dönüp baktığınız zaman en çok akademisyenliği mi, gazeteceliği mi yoksa yorumculuğum zlyorsunuz?

-  mesleği de çok değeri buluyorum. Bir tercih de bulunmam doğru olmaz. Bu insanın kendi çocukları arasında bir tercih de bulunmasına benziyor. Siyaset halka hizmet imkanıdır, gazetecilik halka haber verme imkanıdır. Akademisyenlik ise halka bir Şey ğretme çabasıdır. Ben halka dokunmayı, ihtiyaç sahibi insanların sorunlarını çözmeyi ve siyaseti seviyorum.

10 maddede sinema yasası ne getiriyor

- 1) Sinema sektörüne Őeffaflık dahil yeni evrensel normlar getiriyor.
- 2) Sinema sektörünü stratejik bir bakıŐ açısıyla yeniden yapılandırarak endüstriyel bir sektör olmasının yolunu açıyor.
- 3) Sinema yasası yeni ekonomik destekler getiriyor.
- 4) Reklam süreleri kısalıyor ve izleyici ağdaŐ bir düzenlemeye kavuŐuyor.
- 5) Yeni yasa Türk sinemasına küresel rekabet imkanı sağlayacak düzenlemeleri kapsıyor.
- 6) nemli yabancı filmlerin ülkemizde çekilmesine imkan sağlayarak Türkiye'nin tanıtımına katkı sağlıyor.
- 7) Nitelikli yerli filmlerin daha çok seyirciyle buluŐmasına imkan veriyor.
- 8) Destekleme kurullarının uzmanlaŐmasını ve daha rasyonel çalışmasını sağlıyor.
- 9) Film çekimlerini kolaylaŐtırıp, dizi filmlerin ihracatının desteklenmesine imkan veriyor.
- 10) Türk turizminin geliŐmesi ve ülkemizin tanıtılmasına ve film turizminin geliŐmesine katkı sağlamayı amaçlıyor.

DİĞER KANALLAR

[Facebook](#) [Twitter](#) [RSS](#)

[Kişisel Verilerin Korunması](#)

[Hürriyet Kurumsal](#)

[Bize Ulaşın](#)

Hürriyet
com.tr

© Copyright 2022 Hürriyet Gazetecilik ve Matbaacılık A.Ş